

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 5 stycznia 2022 roku, wniesionym w postępowaniu upominawczym do Sądu Okręgowego w Łodzi, (...) S.A. w W. wystąpiła przeciwko Wojewódzkiemu Szpitalowi (...) w Z. o zasądzenie kwoty 80.601,26 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych oraz kwoty 633,93 wartości rekompensaty za koszty odzyskiwania należności, zasądzenie zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

/pozew k. 5 – 8/

Nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu upominawczym w dniu 21 stycznia 2022 roku, orzekł zgodnie z żądaniem pozwu oraz rozstrzygnął o kosztach procesu.

/nakaz zapłaty k. 99/

Sprzeciwem od nakazu zapłaty z dnia 16 lutego 2022 roku pozwany zaskarżył nakaz zapłaty w całości. Pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przewidzianych.

W uzasadnieniu podniesiono, iż przed wniesieniem pozwu szpital dobrowolnie uiścił na rzecz powoda kwotę należności głównej.

/sprzeciw k. 104-105, potwierdzenie przelewu k. 189/

Pismem z dnia 5 kwietnia 2022 roku, powód potwierdził dokonanie wpłaty kwoty należności głównej w wysokości 80.601,26 zł i cofnął powództwo w tym zakresie, jednocześnie wnosząc o zasądzenie na swoją rzecz od powoda kwoty odsetek za opóźnienie w transakcjach handlowych liczonych do dnia zapłaty.

/pismo k. 114/

W piśmie z dnia 6 maja 2022 roku pozwany podniósł, że zapłata została dokonana przed wytoczeniem procesu, z ostrożności procesowej wniósł o nieobciążanie kosztami procesu na podstawie art. 102 k.p.c.

/pismo - k. 118/

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 23 lutego 2011 roku strony zawarły umowy o dostawę energii Nr (...) i Nr (...) dla dwóch punktów dostarczania energii.

/niesporne, umowy 22, 25, załączniki do umowy k. 23-24, 26-27, taryfa k. 41-91, regulamin k. 92-96/

W ramach wykonywania umowy powód wystawił faktury za świadczenie usług:

1. w dniu 8 lutego 2021 roku – Nr (...) za okres obejmujący styczeń 2021 roku, na kwotę 41.527,17 zł z datą płatności do dnia 22 lutego 2021 roku,
2. w dniu 4 marca 2021 roku – Nr (...) za okres obejmujący luty 2021 roku, na kwotę 39.074,09 zł z terminem płatności do dnia 18 marca 2021 rok.

/ niesporne; pismo – k. 25, faktury 28-31/

Należności z powyższych faktur nie zostały uregulowane. W związku z tym, kolejnymi pismami z dnia 15 marca 2021 roku i 15 kwietnia 2021 roku powód wezwał pozwanego do zapłaty, oferując możliwość pozasądowego rozwiązania sporu. Pozwany nie podjął próby kontaktu.

/wezwania do zapłaty k 32-34, dowody doręczenia k. 35,36/

Pozew został pierwotnie wniesiony w elektronicznym postępowaniu upominawczym w dniu 22 listopada 2021 roku. Sąd Rejonowy Lublin-Zachów w Lublinie w dniu 3 września 2021 roku wydał nakaz zapłaty uwzględniający roszczenia powoda. Pozwany wniósł sprzeciw od nakazu zapłaty z dnia 4 października 2021 roku, zaskarżając nakaz zapłaty w całości. Oświadczył, że kwestionuje żądanie pozwu w całości oraz twierdzenia w nim zawarte, nie precyzując żadnych konkretnych zarzutów. W rezultacie, postanowieniem z dnia 7 października 2021 roku, postępowanie zostało umorzone w całości, a strony pozostawione przy poniesionych kosztach.

/akta epu k. 16 – 20/

W dniu 30 grudnia 2021 roku szpital dokonał wpłaty należności głównej wynikającej z faktur objętych sporem w łącznej kwocie 80.601,26 zł.

/bezsporne; potwierdzenie przelewu – k. 109/

Powyższy stan faktyczny był niesporny; pozwany nie kwestionował łączącego strony stosunku prawnego, spełnienia przez powoda świadczenia, wynikającego z niego zobowiązania szpitala oraz wysokości należności. Powód natomiast przyznał fakt dokonania wpłaty w dniu 30 grudnia 2021 roku.

Sąd zważył, co następuje:

Wyrok został wydany na posiedzeniu niejawnym w trybie art. 148¹ § 1 k.p.c.; po złożeniu przez strony pism procesowych i dokumentów, Sąd uznał - mając na względzie całokształt przytoczonych twierdzeń i zgłoszonych wniosków dowodowych - że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne (postanowienie k. 137).

Niesporne okazały się zasadnicze elementy stosunku prawnego łączącego strony: istnienie umów, ich realizacja przez powoda i wynikające z tego kwoty zobowiązania pozwanego. Strona pozwana nie zakwestionowała żadnej z przedstawionych faktur, ani ich płatności. Dokonując wpłaty należności głównej pozwany uznał zasadę swojej odpowiedzialności i wysokość zobowiązania. W sprawie nie podniesiono żadnych zarzutów merytorycznych co do łączącego strony stosunku.

Zapłata należności głównej skutkowałą umorzeniem postępowania co do kwoty 80.601,26 zł w trybie art. 355 k.p.c. – wydanie wyroku w tym zakresie stało się zbędne.

Zasadne było natomiast dalsze żądanie – w zakresie odsetek – powodowane opóźnieniem w uiszczeniu należności.

Podstawę prawną naliczania odsetek za opóźnienie w transakcjach handlowych stanowi ustawa z dnia 8 marca 2013 roku o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (tj. z dnia 10 maja 2016 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 684). o terminach zapłaty w transakcjach handlowych z dnia 8 marca 2013 r. (tj. z dnia 13 grudnia 2018 r. - Dz.U. z 2019 r. poz. 118, w zw. z art. 20 ust. 1. ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia zatorów płatniczych z dnia 19 lipca 2019 r. - Dz.U. z 2019 r. poz. 1649). Ustawa stanowi implementację dyrektywy (...), której celem było wprowadzenie kultury szybkich płatności (motyw 12 preambuły). Przepisy te mają charakter bezwzględnie obowiązujący i modyfikują ogólne regulacje kodeksu cywilnego. Przepis art. 13 ustawy stanowi wprost, iż postanowienia umowy wyłączające lub ograniczające uprawnienia wierzyciela lub obowiązki dłużnika, dotyczące m.in. odsetek i kwoty należnej z tytułu dochodzenia wierzytelności, są nieważne, a zamiast nich stosuje się przepisy ustawy.

Na mocy art. 8 ust. 1 pkt. 1 i 2 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych z dnia 8 marca 2013 r. (tj. z dnia 13 grudnia 2018 r. - Dz.U. z 2019 r. poz. 118, w zw. z art. 20 ust. 1. ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu

ograniczenia zatorów płatniczych z dnia 19 lipca 2019 r. - Dz.U. z 2019 r. poz. 1649) w transakcjach handlowych, w których dłużnikiem jest podmiot publiczny, wierzycielowi, bez wezwania, przysługują odsetki ustawowe za opóźnienie w transakcjach handlowych, za okres od dnia wymagalności świadczenia pieniężnego do dnia zapłaty, jeżeli są spełnione łącznie następujące warunki: wierzyciel spełnił swoje świadczenie i nie otrzymał zapłaty w umówionym terminie.

Przedstawione rozumienie zakresu działania ustawy nie pozostawia wątpliwości, iż znajduje ona zastosowanie w sprawie niniejszej, do stosunku łączącego strony. Spełnione zostały także pozostałe przesłanki omawianego przepisu pozwalającego na żądanie spornych odsetek: transakcja handlowa miała charakter odpłatny, a podmioty tej transakcji to przedsiębiorca i podmiot publiczny, utworzony w szczególnym celu zaspokajania potrzeb o charakterze powszechnym, niemających charakteru przemysłowego ani handlowego, udzielający zamówienia publicznego (art. 2 ust. 1 i 2 powołanej ustawy).

Z tych względów należało uznać, iż powodowi – z mocy prawa – jako wierzycielowi przysługują odsetki od transakcji handlowych. Daty wymagalności poszczególnych roszczeń wynikały z wystawionych faktur i nie były kwestionowane.

Płatność pierwszej faktury (na kwotę 41.527,17 zł) została określona na dzień 25 lutego 2021 roku. Płatność drugiej faktury (na kwotę 39.074,09 zł) – na dzień 19 marca 2021 roku. Niespornym jest również, że zapłata obu kwot nastąpiła w dniu 30 grudnia 2021 roku.

Kwoty należnych odsetek zostały zasądzone w pkt 2 a i b wyroku.

Natomiast podstawę prawną rekompensaty za koszty odzyskiwania należności stanowi art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy, również mający charakter bezwzględnie obowiązujący. Wysokość kwoty po przeliczeniu w wysokości 633,93 zł także nie była kwestionowana.

Podstawę rozstrzygnięcia o kosztach procesu stanowił art. 103 § 3 k.p.c., wprowadzający zasadę zawinienia.

Pozwany – w odniesieniu do żądania zwrotu kosztów – podniósł, że należność główna została uiszczona w dniu 30 grudnia 2021 roku. Pozew natomiast złożono w dniu 5 stycznia 2022 roku.

Należy jednak mieć na uwadze fakt, że roszczenia stały się wymagalne w lutym i marcu 2021 roku. Pismami z kwietnia i maja powód wzywał pozwanego do zapłaty, zaoferował przystąpienie do rozmów ugodowych o charakterze pozasądowym. Brak jakiegokolwiek reakcji spowodował wytoczenie powództwa o te roszczenia już w lipcu. Powód wniósł powództwo w postępowaniu elektronicznym, korzystając z jego dobrodziejstw i minimalizując koszty. Tymczasem pozwany, choć nigdy nie kwestionował ani zasady swojej odpowiedzialności, ani wysokości roszczeń, spowodował upadek nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu elektronicznym, zmuszając powoda do ponoszenia dalszych kosztów i dalszego dochodzenia należności, ostatecznie – w postępowaniu zwykłym, które wygenerowało kolejne i jeszcze wyższe koszty (nawet w zakresie odsetek porozumienie okazało się niemożliwe). Zawraca przy tym uwagę, że powód – w oczekiwaniu na dobrowolne spełnienie świadczenia – niemal do końca wykorzystał okres trzech miesięcy, wynikający z art. 505³⁷ § 2 k.p.c., pozwalający mu na zmniejszenie kosztów opłaty od pozwu. Pozew został przygotowany w dniu 4 stycznia 2022 roku, nadany pocztą w dniu 5 stycznia 2022 roku. To oznacza, że został wniesiony tuż po wpłacie (należy zwrócić uwagę, że 31 grudnia 2021 roku to Sylwester, a kolejne dni przypadają na weekend). Nie wiadomo także, kiedy w tym okresie wpłata została zaksięgowana na koncie powoda. Brak jest więc podstaw do obciążania tą okolicznością powoda. Co więcej, także obecnie wyrok w zakresie niespornych w istocie należności nadal nie może się uprawomocnić – wniosek o uzasadnienie dotyczy bowiem całego orzeczenia.

Wszystkie te okoliczności powodują, że stronie pozwanej można postawić zarzut nielojalności i niesumienności. Opisane zachowanie należy ocenić jako oczywiście niewłaściwe. Na żadnym etapie pozwany nie dążył do ugodowego załatwienia sprawy, zmniejszenia kosztów dochodzenia wierzytelności. Nie sposób oprzeć się wrażeniu, że wszystkie kolejne czynności prowadzą w istocie do przewlekania realizacji zobowiązania, zmuszają wierzyciela do podejmowania kolejnych działań, wszczynania i prowadzenia kolejnych postępowań.

W odniesieniu do okoliczności podnoszonej przez pozwanego – sytuacji finansowej szpitala, w świetle powyższego nie stanowi to wystarczającego uzasadnienia do odstąpienia od zasądzenia kosztów procesu na rzecz powoda. Pomimo występujących trudności finansowych szpital nie wykazał, aby przed wytoczeniem powództwa podjął jakiegokolwiek działania w celu uzyskania dodatkowych środków finansowych i realizacji swoich zobowiązań. Kwestia relacji pozwanego z NFZ nie może wpływać na sytuację jego kontrahentów, którzy zawierając umowy liczyli na wywiązanie się przez pozwanego ze swoich zobowiązań w terminie i poświęcili swój kapitał na wykonanie wzajemnych obowiązków. Jednocześnie należy zauważyć, iż wbrew przedstawionej sytuacji, została jednak spłacona należność główna. Nie można więc zakładać, że zapłata pozostałej kwoty przekroczy możliwości pozwanego.

Jak wskazuje się w orzecznictwie: „Nie do zaakceptowania pozostaje sytuacja, w której pozwany w istocie funkcjonuje na koszt kontrahentów, angażujących własne środki w celu wykonania umów i liczących na wywiązanie się z wzajemnych zobowiązań ze strony Szpitala” (wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 26 października 2017 r., sygn. akt I ACa 348/17).

W tej sytuacji Sąd włożył na pozwanego obowiązek zwrotu poniesionych kosztów tego postępowania.

Powód poniósł koszty w łącznej wysokości 9.479 zł (opłata od pozwu 4.062 zł oraz wynagrodzenie pełnomocnika 5.400 i opłata od pełnomocnictwa 17 zł). Przy czym wysokość wynagrodzenia pełnomocnika została określona na podstawie § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1804), tj. z dnia 3 stycznia 2018 r. (Dz.U. z 2018 r. poz. 265).

Mając na uwadze powyższe, orzeczono jak w pkt. 3 wyroku.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełn. pozwanego.